

Nederlands
Jeugdinstituut

Zicht en Grip op de Jeugdzorg

9 oktober 2019 – Holland Rijnland

Monique Malmberg
Bas Wijnen

NJi: wie zijn we, wat doen we?

- › Het kenniscentrum dat actuele kennis over jeugd, vakmanschap en de organisatie van het jeugdveld verzamelt, verrijkt, duidt en deelt. Dat is onze bijdrage aan een veiliger, gezonder en kansrijker leven van kinderen, jongeren en hun opvoeders.

Inhoud masterclass

- › Zicht en grip op de Jeugdzorg (30 minuten)
  - Historisch perspectief & overzicht veld
  - Integraliteit en samenwerking
  - Sturen op de bedoeling

- › In gesprek met elkaar (25 minuten)

Zicht en grip op de jeugdzorg

Wat speelt er bij gemeenten?

- › Inhoud geven aan transformatie jeugdhulp
- › Financiële tekorten, groeiende zorgvraag
- › Hoe sturing geven aan balans tussen kwaliteit en middelen?
- › Lokale versus regionale sturing

Zicht en grip op de jeugdzorg

Wat speelt er bij aanbieders?

- › Residentieel verblijf afbouwen, ambulantisering
- › Transformationeel leiderschap
- › Jong kennisveld, tijd nodig voor kwaliteit ontwikkeling
- › Korting op tarieven
- › Verantwoordingsdruk
- › Tekorten op arbeidsmarkt en hoog verloop onder jeugdhulpprofessionals

Welke vragen leven er bij u?

Blok 1. Inzicht in het jeugdveld

Jeugdbeleid is breder dan jeugdhulp

Nederlands
Jeugdinstituut

Opgroeien in Nederland

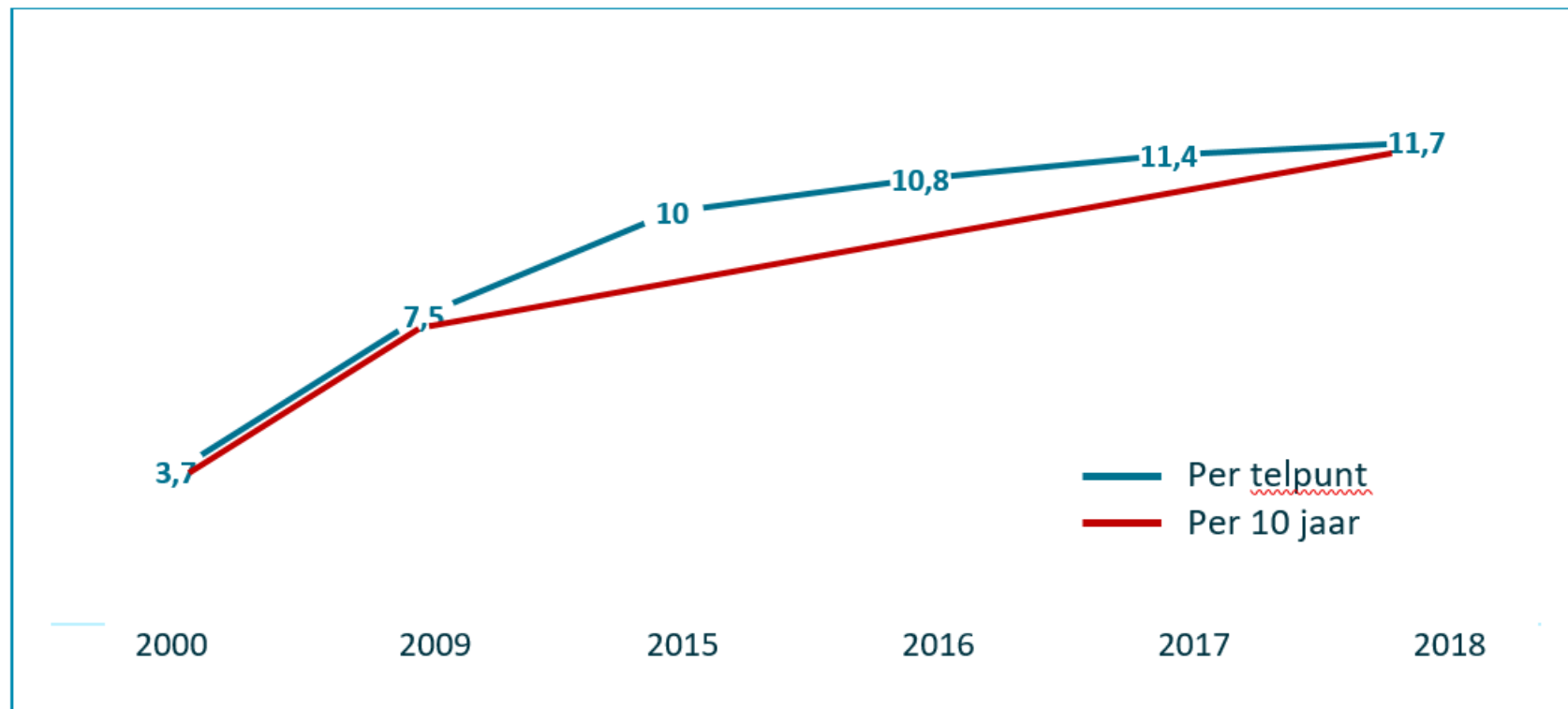
Een impressie van de voorzieningen waarmee kinderen en gezinnen te maken kunnen krijgen

Levensdomeinen	Basisvoorzieningen	Basisondersteuning	Intensieve en gespecialiseerde ondersteuning
Gezondheid	• Geboortezorg • Gemeentelijke gezondheidsdienst (ggd) • (Praktijkondersteuner) Huisarts • Consultatiebureau	• Centrum voor Jeugd en Gezin • Thuiszorg • Verslavingszorg • Kindertelefoon • Wijkteam (ambulante jeugdhulp)	• (Residentiële) jeugdhulp (Jeugd-ggz, jeugd- en opvoedhulp, lvb-zorg) • Gespecialiseerde verslavingszorg • (Volwassenen-)ggz • Ziekenhuis
Sociaal netwerk	• Vrijwilligers en informele hulp • Kind- en jongerenwerk	• Maatschappelijk werk • Wijkteam (ambulante jeugdhulp)	
Woonomgeving	• Woningbouwvereniging		• Jeugdhulp in gezinsvormen (pleegzorg, gezinshulp en steungezinnen)
Onderwijs en dagbesteding	• Kinderopvang (peuterspeelzaal, buitenschoolse opvang, kinderdagverblijf, gastouderopvang) • School (basis-, middelbaar en hoger onderwijs)	• Voor- en vroegschoolse educatie • Schoolmaatschappelijk werk • Leerplichtambtenaren	• Speciaal onderwijs
Financiën, werk en inkomen	• Werkgevers en stagebedrijven	• Dienst Werk en Inkomen • UWV • Jongerenloket • Schuldhulpverlening	• Beschut werk • Dagbesteding
Veiligheid	• Overheid • Landelijke campagnes (postbus 51, Sire, etc. preventie) • Wijkagent • Veilig Thuis	• Wijkagent • Politie • Veilig Thuis	• Gecertificeerde instellingen voor Jeugdbescherming en -reclassering • (Kinder-)rechter • Crisis- en vrouwenopvang • Raad voor de Kinderbescherming • Openbaar Ministerie (via het Veiligheidshuis)

Groei jeugdzorggebruik: de cijfers

Figuur 1. Ontwikkeling jeugdhulpgebruik 2000-2018 in % van totaal aantal jeugdigen 0 t/m 17 jaar

Echt vernieuwen van het stelsel

5 ingrediënten

1. Versterking van de basis
2. Versterking van preventie
3. Verbetering van aanbod eerste lijn
4. Intensieve hulp met duurzame effecten
5. Focus

› <https://www.nji.nl/nl/Kennis/Publicaties/NJi-Publicaties/Top-tien>

Blok 2: Grip op het jeugdveld

De bedoeling voorop

Van

**‘hoe organiseren wij de hulp voor
onze jeugd goed’**

naar

**‘hoe willen we dat onze kinderen
opgroeien?’**

Vragen voor de Raden

› Inhoudelijk:

- Hoe gaat het met de kinderen en gezinnen in onze gemeente?
- Wat zijn de belangrijkste thema's waar de toegang mee te maken krijgt?
- Wat zijn onze grootste uitdagingen voor de jeugd?
- Wat is het 'normale' opgroeien?
- Wat vinden wij dat de rol zou moeten zijn van voorliggende voorzieningen en onderwijs?

Kortom: Wat vinden we daarvan? Doen we de goede dingen en doen we ze goed? Waaruit blijkt dat we het goed doen?

Info over jeugd(hulp) in uw gemeente:

- › <https://www.cbs.nl/benchmark-jeugdzorg>
- › <https://www.waarstaatjegemeente.nl/>
- › <https://www.zorglandschapnr.nl/database/index.php>

Inzoomen op de AOJ-monitor

- › <https://monitoraoj.nl/>

Maar ook:

- › Lokale en regionale beleidsplannen, transitieplannen jeugd en/of sociaal domein.

Blok 3: Samen in gesprek

Meer info of nabranders?

Neem contact met ons op!

- › Monique Malmberg (mail: m.malmberg@nji.nl)
- › Bas Wijnen (mail: b.wijnen@nji.nl)

Verdiepende info

› **Inzicht in het jeugdveld:**

<https://www.nji.nl/nl/Kennis/Publicaties/Opgroeien-in-Nederland>

› **Veel gestelde vragen over het jeugdveld:**

<https://www.nji.nl/nl/Kennis/Publicaties/Veel-gestelde-vragen-over-de-jeugdsector>

› **Kwaliteitskompas:** <https://www.nji.nl/kwaliteitskompas>

› **Leiderschap:** <https://www.nji.nl/nl/Producten-en-diensten/Publicaties/NJi-Publicaties/Leiding-geven-aan-transformatie>

› **Databanken: effectieve jeugdinterventies, instrumenten, richtlijnen, cijfers**

- <https://www.nji.nl/nl/Kennis>
- <http://www.sejn.nl/lerende-databank-jeugd/>